

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitettujen lintulajien häirintää ja tappamista

Hakija

Ilmasotakoulun Lentokerho ry / Ilkka Haanpää

Asia

Lupahakemus lentoturvallisuudelle vaaraa aiheuttavien rauhoitettujen lintujen ampumiseen toistaiseksi Kauhavan lentokentällä, Etelä-Pohjanmaalla.

Hakemus

Kauhavan lentokentällä parveilee satoja ja joskus jopa tuhansia lintuja pääosin kiitotiealueella. Kaikki kiitotiellä olevat eläinlajit muodostavat akuutin lentoturvallisuusriskin lähteville ja laskeutuville ilma-aluksille. Arviolta lentokenttäalueella on kevät- ja kesäkaudella noin 2000–3000 lintuyksilöä, jotka kuuluvat sekä rauhoitettuihin että rauhoittamattomiin lintulajeihin. Lupaa haetaan toistaiseksi voimassa olevana. Suomen riistakeskus on 18.2.2025 myöntänyt hakijalle päätöksellään 2025-5-000-35792-8 poikkeusluvan riista- ja rauhoittamattomien lintujen ampumiseen Kauhavan lentokentällä vuoteen 2029 asti.

Perusteena poikkeusluvalle on lentoturvallisuuden turvaaminen, koska kiitoradan tuntumassa olevat linnut ovat alttiita törmäämään lentoaluksiin tai aiheuttamaan muutoin vaaratilanteita ja muodostavat siten merkittävän uhan lentoturvallisuudelle. Mikäli linnut osuvat tuulilasiin tai moottoreihin, riskinä on lentokoneen putoaminen. Lintuja pitää pystyä hävittämään aina heti ja välittömästi, kun tilanne niin vaatii.

Lintuja on yritetty hätistellä autoilla, värikkäillä pelottimilla, kaasutykillä, mutta sillä ei ole ollut vaikutusta. Lintuyhdyskunta reagoi kyllä kaasutykin ääneen, mutta viiden minuutin sisään kaikki palaavat kiitotielle. Vuoden 2024 kokeilussa lintuja ammuttiin kahdella partiolla. Kun linnut havaitsevat, että niitä ammutaan, niin ne hiljalleen oppivat olemaan poissa. Lintuja ei pysty hävittämään lentokenttäalueelta muilla tehokkailla keinoilla kuin ampumalla poikkeusluvan nojalla.

Tarkoitus on ampua haulikolla lintuja kenttäalueella 1–3 henkilön partioissa, alkuvaiheessa useammin, jatkossa tarvittaessa. Tavoitteena on ehkäistä lento-onnettomuuksia. Kyseessä ei ole metsästyslain mukainen metsästystilanne, joten hakija pyytää myös, että itselataavan haulikon lipaskapasiteettia ei rajoiteta ja moottorikäyttöisen ajoneuvon käyttö hävitystilanteessa olisi sallittua. Häirintää ei kohdisteta muuhun mahdolliseen lajistoon kuin siihen, joka muodostaa uhan lentoturvallisuudelle.

Hakija pyytää asian kiireellistä käsittelyä onnettomuusriskin takia, ja siksi, että lentokausi on kohta alkamassa. Lentokenttä on radiolähestymiskenttä, joten myös talviaikana on lentoliikennettä, vaikka lentokentälle ei voi laskeutua. Vuoden 2025 kesäkuussa lentokentällä järjestetään Kauhava Air Show 2025, joka on Suomen ilmailuliiton (SIL) päälentonäytös ja on samalla Suomen suurin lentonäytös. Lentoturvallisuus on turvattava lintujen varalta.

Hakijalle on aiemmin myönnetty poikkeuslupa VARELY/5593/2022 rauhoitettujen lintujen ampumiseen lentoturvallisuuden turvaamiseksi Kauhavan lentokentällä.

Määräykset, joita hakemus koskee

Luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla kaikki Suomessa luonnonvaraisina esiintyvät lintulajit ovat rauhoitettuja lukuun ottamatta metsästyslain 5 §:ssä tarkoitettuja riista- ja rauhoittamattomia lintuja. Osa rauhoitetuista lintulajeista ovat myös uhanalaisia.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitetun eläinlajin tahallinen tappaminen ja vahingoittaminen on kielletty. Lisäksi luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muutonaikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänkierron kannalta tärkeillä alueilla.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden, lento- ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan rauhoitettujen lintulajien häiritsemiseen ja tappamiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 31.12.2027 asti Kauhavan lentokentällä.
- 2 Ampuminen tulee kohdistaa lentoturvallisuutta vaarantaviin yksilöihin ja mikäli mahdollista, elinvoimaisiin lajeihin karkotusvaikutuksen aikaansaamiseksi.
- 3 Ampumisessa on noudatettava metsästyslakia muuten, mutta karkottamisessa ja ampumistilanteissa saa käyttää moottorikäyttöisiä kulkuneuvoja ja kuljettaa ladattuja metsästysaseita.
- 4 Mikäli ammutut linnut ovat rengastettuja, renkaat, ja niiden löytöpaikka- ja aikatiedot on toimitettava Luonnontieteellisen keskuksen rengastustoimistoon (Asiakaspalautus, Sopimus 127167, Laskutustunnus 606422, Eläinmuseo, PPL 17, 00014 Helsingin yliopisto).
- 5 Ammuttuja lintuja voidaan luovuttaa luonnontieteellisille museoille. Muutoin ammutut linnut tulee hävittää asianmukaisella tavalla.
- 6 Rauhoitettujen lintujen ampumisen ohella hakijan tulee pitää yllä ennaltaehkäisevien keinojen sekä karkotusmenetelmien käyttöä ja kehittämistä. Hakijan on seurattava muiden vastaavien lentokenttien käyttämiä lintujen karkotusmenetelmiä ja hyödynnettävä vastaavia Kauhavan lentokentällä.
- 7 Mikäli lentoasemalla käytetään karkotuskeinona kaasutykkiä, tulee käytön olla kohdistettua (esim. kauko-ohjauksella) ja lintujen karkotustilanteeseen ajoitettua eikä ennaltaehkäisevästi jatkuvaa, etenkin lintujen pesimäaikana 1.4–31.7. Meluilmoituksen tarvetta kaasutykin käyttämiseksi tulee selvittää Kauhavan kaupungilta.
- 8 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 9 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyessä lupa on esitettävä.
- 10 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 11 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 12 Luvan käytöstä tulee raportoida vuosittain seuraavan vuoden tammikuun loppuun (31.1.) mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen

kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/551/2025 varustettuna. Raportoinnissa käytetään päätöksen liitteenä olevaa raportointitaulukkoa. Raportissa tulee mainita kuukausikohtaisesti ammuttujen yksilöiden määrä lajeittain. Yhteenvedossa tulee raportoida, kuinka ammuttujen lintujen lajimääritykset on varmistettu ja kenen toimesta. Lisäksi tulee raportoida mitä ennaltaehkäiseviä keinoja ja muita karkotusmenetelmiä on käytetty.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää lentoturvallisuuden turvaamiseksi.

Kauhavan lentokentän kiitotiellä ja tämän välittömässä läheisyydessä oleskelevat linnut muodostavat merkittävän uhan lentoturvallisuudelle. Hakija on yrittänyt karkottaa lintuja useilla vahingoittamattomilla menetelmillä kuten autolla ajamalla, värikkäillä pelottimilla ja kaasutykillä, mutta näillä on korkeintaan ollut muutamien minuuttien karkotusvaikutus. Useat lintulajit tottuvat nopeasti erilaisiin karkotuskeinoihin, mikäli niistä ei aiheudu linnuille todellista uhkaa. Lintujen karkottaminen on perusteltua, eikä tähän ole käytännössä osoitettavissa muuta tyydyttävää ratkaisua kuin lintujen ampuminen tilanteissa, missä muut lintuja vahingoittamattomat ja ennaltaehkäisevät keinot eivät turvaa lentoturvallisuutta.

Lentokenttien tulee noudattaa komission asetusta (EU N:o 139/2014) lentopaikkoihin liittyvistä vaatimuksista ja hallinnollisista menettelyistä. Asetuksen liite IV koskee mm. luonnonvaraisten eläinten aiheuttamien vaarojen vähentämistä. Lentopaikan pitäjän on arvioitava luonnonvaraisista eläimistä johtuvat vaaratekijät lentopaikalla ja sen ympäristössä; otettava käyttöön keinot ja menettelyt, joilla minimoidaan riski luonnonvaraisten eläinten ja ilma-alusten yhteentörmäyksistä lentopaikalla ja ilmoitettava asianomaiselle viranomaiselle, jos arvioinnissa todetaan, että lentopaikan ympäristön olosuhteet saattavat edistää luonnonvaraisista eläimistä johtuvan ongelman syntyä.

Poikkeuslupa koskee kaikkia rauhoitettuja lintulajeja, koska vaaraa aiheuttavat linnut on lajista riippumatta voitava poistaa tarvittaessa nopeasti. Myös harvalukuisia ja uhanalaisia lajeja esiintyy lentoasemilla siinä määrin, että ne voivat olla uhka lentoturvallisuudelle. Joitakin lajeja koskeva ampumiskielto vaikeuttaisi merkittävästi käytännön työtä akuutissa tilanteessa. Usein ampumista on kuitenkin mahdollista kohdistaa niin, että samaan aikaan paikalla esiintyvien lintujen joukosta ammutaan vain elinvoimaisimpien lajien edustajia karkotusvaikutuksen aikaansaamiseksi. Näin hakija on myös toiminut vuosina 2023–2024 poikkeusluvalla VARELY/5593/2022, jolloin noin 20 % ammutuista linnuista oli rauhoitettuja ja 80 % riista- tai rauhoittamattomia lintuja. Ammuttujen lintujen kokonaismäärä oli vuosina 2023–2024 yhteensä 740 yksilöä, mikä on murto-osa siitä, mitä alueella esiintyy yhden kevät- ja kesäkauden aikana (2000–3000 lintua).

Lintujen karkotusta tulee tehdä niin intensiivisesti kiitotiellä ja lentoturvallisuuden kannalta välttämättömillä alueilla, että linnut eivät ehdi rakentamaan pesiä ja munimaan näillä alueilla. Hakijalla oli aiemmin lupa (VARELY/5593/2022) myös pesien ja munien hävittämiseen, mutta em. toimintatapaa noudattamalla tarvetta pesien ja munien hävittämiseksi ei ollut, eikä hakijalle myönnetä tämän takia jatkolupaa rauhoitettujen lintujen pesien ja munien hävittämiseen.

Hakijalle on myönnetty lupa käyttää rauhoitettujen lintujen karkottamiseen ja ampumiseen moottorikäyttöisiä kulkuneuvoja ja kuljettaa ladattuja metsästysaseita metsästyslain säädöksistä poiketen, jotta lentoliikenteen turvaamista sujuvoittavat toimenpiteet vastaavat Suomen riistakeskuksen lentoasemalle metsästyslain nojalla myöntämän poikkeusluvan 2025-5-000-35792-8 sisältöä. Luonnonsuojelulain nojalla myönnetty lintujen ampuminen ei ole metsästystä, joten luvassa voidaan arvioida ja säädellä mahdolliset toimintatavat tarvittaessa metsästyslaista poiketen.

Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoo, että lintuja vahingoittamattomien karkotusmenetelmien käyttäminen ja lähtökohtaisesti elinvoimaisten lintulajien ampuminen tilanteissa, missä muu karkottaminen ei takaa lentoturvallisuutta, ei vaaranna rauhoitettujen lintulajien suotuisaa suojelutasoa tai sen saavuttamista valtakunnallisesti tai alueellisesti. Rauhoitettujen lintujen suotuisan suojelutason säilyttämistä tai sen saavuttamista edistää myös se, että lintuja on ainoastaan sallittua ampua niissä kohdissa lentokenttäaluetta, missä nämä aiheuttavat vaaraa lentoturvallisuudelle. Toisin sanoen, lentokenttäalueella jää linnuston levähtämiseen ja pesimiseen soveltuvia alueita, joissa näiden oleskelu ei vaaranna lentoturvallisuutta.

Lupa on myönnetty kolmevuotisena. Tämän jälkeen voidaan luvan käytöstä annettujen yhteenvetojen perusteella arvioida uuden luvan tarpeellisuutta ja ennaltaehkäisevien toimenpiteiden toimivuutta. Olosuhteet lentoaseman alueella eivät ole pysyviä ja lintuja vahingoittamattomat karkotusmenetelmät kehittyvät säännöllisesti, minkä takia lupaa ei myönnetä toistaiseksi voimassa olevana. Luonnonsuojelulain 83 §:n nojalla annettavien poikkeuslupien kesto on lain mukaan enimmillään 10 vuotta.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

EU-komission asetus lentopaikkoihin liittyvistä vaatimuksista ja hallinnollisista menettelyistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 mukaisesti (EU N:o 139/2014) liite IV

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Hakijan edellisen poikkeuslupan voimassaoloaika on umpeutunut 31.12.2024 ja jotta lentoturvallisuus voidaan turvata luvan mukaisilla toimenpiteillä, tulee luvan mukaisiin toimenpiteisiin voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida sen luonteen vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Robin Ramstedt ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus
Raportointitaulukko

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Pohjanmaan poliisilaitos kirjaamo.pohjanmaa@poliisi.fi

Kauhavan kaupunki kirjaamo@kauhava.fi

Suomenselän Lintutieteellinen Yhdistys ry (SSLTY) puheenjohtaja@sslty.fi

SLL Pohjanmaan piiri pohjanmaa@sll.fi

Tapiola Pohjanmaa ry info@tapiolary.com

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/551/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/551/2025 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Aalto Tapio 13.03.2025 13:52

Esittelijä Ramstedt Robin 13.03.2025 13:41

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs, 65100 Vaasa

Puhelin: 029 56 42780

Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.